15.11.2017
Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta
Asiantuntijapyyntö 7.11.2017

**Hallituksen esitys 145/2017 vp laiksi liikenteen palveluista annetun lain muuttamiseksi ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi**

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunnassa on käsiteltävänä hallituksen esitys HE 145/2017 vp laiksi liikenteen palveluista annetun lain muuttamiseksi ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi. Liikenteen turvallisuuskouluttajat ry on saanut kutsun asiassa asiantuntijana kuultavaksi.

Lausuntomme kohdistuu liikennepalvelulain tieliikenteen ammattipätevyyksiin, joissa käsitellään tieliikenteen kuljettajia koskevia vaatimuksia.

Liikenteen turvallisuuskouluttajat ry esittää lausuntonaan seuraavaa.

Ammattipätevyyslainsäädäntöä ja sen mukanaan tuomaa koulutusvaatimusta perusteltiin aikanaan sillä, että raskaan liikenteen kuljettajista suurin osa harjoitti ammattiaan vain varsin vähäisen ajokorttikoulutuksen antamilla valmiuksilla. Kuljettajat eivät myöskään osallistuneet ammattitaitoaan ylläpitäviin vapaaehtoisiin koulutuksiin. LVM:n työryhmä esittää raportissa 10/2014 näkemyksenään, että ammattikuljettajien koulutusjärjestelmä on pääosin toimiva ja se on lisännyt raskaan liikenteen kuljettajien osaamisen tasoa niiden kuljettajien osalta, jotka aikaisemmin tulivat alalle pelkän C-luokan ajokorttiopetuksen pohjalta.

Liikenteen turvallisuuskouluttajat ry pitää ehdotettua lakia hyväksyttävänä paremman sääntelyn harjoittamisen näkökulmasta, koska lausuntovaiheen ehdotukselle laajemman uudistuksen läpiviemiselle ei lausuntojen perusteella löytynyt riittävää tukea. Nyt käsittelyssä oleva ehdotus parantaa myös lainsäädännön ennakoitavuutta niin, että sääntelyn pitkäjänteiset kehityssuunnat voidaan perustaa täytäntöönpanon jälkeen riittävän kattavaan ja laajaan seurantatietoon järjestelmän kehittämiseksi tasapainoisesti ja pitkäjänteisesti moniammatillisena yhteistyönä. Hyvän lainsäädännön on oltava oikein kohdentuvaa, johdonmukaista, ymmärrettävää ja ennakoivaa.

Lisäksi ehdotettu laki mahdollistaa toimijoille nykyistä yhdenvertaisemmat mahdollisuudet ammattipätevyyskoulutusten järjestämiseksi.

Liikenteen turvallisuuskouluttajat ry kannattaa lausuntokierroksen jälkeen muokattu esitystä niin, että nykyinen tarkoituksenmukaisesti toimiva järjestelmä ammattipätevyyden saavuttamiseksi säilyy pääosin sisällöllisesti samana. Kuorma- ja linja-autonkuljettajien ammattipätevyyden suorittamisessa säilytettäisiin nykyinen toimintamalli, jossa ammattipätevyys saavutetaan osallistumalla määrämuotoiseen koulutukseen.

Liikenteen turvallisuuskouluttajat ry
Postiosoite: Koivunoksa 7, 04200 Kerava
y-tunnus 2642072-4 | www.liitu.fi

15.11.2017
Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta
Asiantuntijapyyntö 7.11.2017

Liikenteen turvallisuuskouluttajat ry esittää kommentteinaan seuraavaa.

*8 § Poikkeukset suoritettaessa perustason ammattipätevyyttä ammatillisen koulutuksen yhteydessä*

Liikenteen turvallisuuskouluttajat ry kannattaa hyväksymisasiakirjan käytön nykyistä laajempaa hyödyntämistä ammatillisen koulutuksen määritelmää laajentamalla. Trafin luvalla toimivat koulutuskeskukset voivat nykyisin hyödyntää hyväksymisasiakirjaa vain osana tutkintoon johtavassa oppisopimuskoulutuksessa.

Hyväksymisasiakirjan harkinnanvarainen käyttö ja kokeiden tai näyttökokeiden suorittaminen vaiheittain mahdollistaisi joustavasti kuorma- ja linja-autonkuljettajien kouluttamisen. Tällä toimenpiteellä koulutettavien määrä Trafin luvalla toimijoilla moninkertaistuisi, jota työelämä tällä hetkellä kaipaisi. Tällä hetkellä ainoastaan yksityiset toimijat pystyvät merkittävästi kasvattamaan koulutusmääriä, jos se mahdollistetaan alla esitetyllä tavalla.

Liikenteen turvallisuuskouluttajat ry pitää ehdotettua 8 § määritelmää ammatillisen koulutuksen laajentamiseksi vaikeaselkoisena ja kansallista ylisääntelyä ylläpitävänä esteenä koulutusten tasavertaiselle järjestämiselle. Ehdotamme viittausta tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien viitekehyksestä annettuun lakiin 93/2017 poistettavaksi. Hyväksymisasiakirjan käyttöä tulisi laajentaa kaikkiin työelämän tarpeisiin järjestettäviin koulutuksiin, joissa koulutus on yhtä laajaa kuin tutkintoon valmistava koulutus yleisesti ja koulutuksen kesto on vähintään kuusi kuukautta ja enintään kolme vuotta. Harkintavalta on tässä jätettävä opetuksesta vastaavalle henkilölle joka tietää laajan koulutuskokonaisuuden.

Liikenteen turvallisuuskouluttajat ry pyytää kiinnittämään huomiota 8 § lakiehdotuksen ja lakiehdotuksen perusteluiden eroon määräkestoisen ammatillisen koulutuksen osalta. Perusteluissa on määritelty määräkestoisen koulutuksen kestoksi vähintään kuusi kuukautta ja enintään kolme vuotta. Varsinaisessa lakiehdotuksen tekstissä tätä määritelmää ei ole. Voimassa olevan kuorma- ja linja-auton kuljettajien ammattipätevyydestä annetun lain (273/2007) 6 § kyseinen määritelmä on sisällytetty lakitekstiin.

Liikenteen turvallisuuskouluttajat ry
Postiosoite: Koivunoksa 7, 04200 Kerava
y-tunnus 2642072-4 | www.liitu.fi

15.11.2017
Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta
Asiantuntijapyyntö 7.11.2017

*9 § Jatkokoulutus*

Liikenteen turvallisuuskouluttajat ry ehdottaa jatkokoulutuksen jakson vähintään seitsemän tunnin jakson jakamista vaihtoehtoisesti myös seitsemää tuntia lyhyempiin jaksoihin, jolla lisättäisiin koulutuksen joustavuutta yhdessä virtuaalisen opetustavan kanssa.

Liikenteen turvallisuuskouluttajat ry pyytää kiinnittämään huomiota 9 § lakiehdotuksessa käytettävien termien ymmärrettävyyteen ja yhdenmukaisuuteen. Lakiehdotuksessa käytetään nyt kahta termiä rinnakkain jatkokoulutuksesta. Tekstissä esiintyy sekä jatkokoulutus että jatko-opetus.

Sampsa Lindberg
toiminnanjohtaja
Liikenteen turvallisuuskouluttajat ry